

УТВЪРДИЛ: .....

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Геолого-географски

Специалност: ГЕОГРАФИЯ

Г	Г	А	0	1	0	1	1	7
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Магистърска програма: (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА БИОГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ

Дисциплина:

И	5	0	5
---	---	---	---

Преподавател: доц. д-р Асен Иванов Асенов

Асистент: ас. д-р Борислав Григоров Григоров

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	20
	Практически упражнения (хоспетиране)	10
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	-
	Доклад/Презентация	20
	Научно есе	-
	Курсов учебен проект	20
	Учебна екскурзия	-
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	20
Обща извънаудиторна заетост		60
ОБЩА ЗАЕТОСТ		120
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		2
ОБЩО ЕКСТ		4

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Workshops (информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	-
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	10
3.	Демонстрационни занятия	-
4.	Посещения на обекти	10
5.	Портфолио	-
6.	Тестова проверка	10
7.	Решаване на казуси	-
8.	Текуща самостоятелна работа /контролно	10
9.	Практически изпит	10
10.		
11.		
12.	Изпит	50

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по Биогеография на България се явява надграждаща дисциплина след курса по Биогеография и има за цел да даде основни познания за възникването и развитието на всички категории организми и техните съобщества от йерархичните системи на биоразнообразие в географското пространство на България. В началото на курса, са посочени етапите на развитие на флората и фауната, структурата на цялостните и разпокъсани ареали, реликтите, ендемитите и субендемитите. Представено е развитието и инвентаризацията на растителните съобщества като определящи физиономичния облик на биотичните съобщества в България. Втората част на курса е посветена на биогеографските райони, които са в нова авторска, оригинална хорологична система. Към всеки биогеографски район, са посочени и защитените природни обекти, а там където е наложително и препоръки за формирането на нови обекти.

Предварителни изисквания:

Студентите трябва да знаят и/или да могат:

Да познават основните теоретични постановки и понятийния апарат на Общата биогеография.

Да познават основните биомии, които попадат в пространствения обхват на страната и обема от сайтове на екологичната мрежа NATURA 2000 разпределени в България.

Очаквани резултати:

Успешно завършилите обучението по Биогеография на България:

1. ще знаят:

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Биомното разнообразие в пределите на отделните биогеографски хорологични структури. ➤ Защитените растителни и животински видове в България и значението на екологичната мрежа NATURA за опазването на видовете и местообитанията. <p style="text-align: center;">2. ще могат:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Да определят хабитатното разнообразие в България. ➤ Да извършват екологични оценки на природни обекти в страната.
--

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум 30 ч
1.	Възникване и развитие на биогеографията в България. Развитие на ботаниката и зоологията в контекста на биогеографското познание за страната. 1.1. Исторически преглед на биогеографията на България. 1.2. Съвременни насоки и тенденции в развитието предмета на биогеографията на България.	2
2	Генезис на флората и фауната в България. 2.1. Възникване и развитие на флората и растителните съобщества. 2.2. Развитие на фауната в България. 2.3. Флорни и фаунистични елементи.	2
3	Формообразуващи ендемитни огнища в България. Реликти, ендемити и субендемити в България. Рефугии.	2
4.	Възникване и развитие на системата от ареали в България.	2
5.	Хоризонтална и вертикална зоналност на биотичните съобщества в България.	2
6	Биогеографска хорологизация на България. Принципи и методи. 6.1. Анализ на съществуващите фитогеографски, зоогеографски и биогеографски райони на България.	2
7.	Долнодунавска биогеографска провинция. а. Дунавски биогеографски район. б. Лудогорски биогеографски район в. Добруджански биогеографски район	2
8	Балканска биогеографска провинция. а. Предбалкански биогеографски район б. Старопланински биогеографски район в. Софийско-Радомирски биогеографски район	2
9	Балканска биогеографска провинция. г. Витошки биогеографски район д. Ихтиманско-Верилски биогеографски район е. Крайщенско-Конявски биогеографски район	2
10	Балканска биогеографска провинция.	2

	ж. Среднострумски биогеографски район з. Горнотракийски биогеографски район и. Тунджански биогеографски район	
11	Балканска биогеографска провинция. й. Източностаропланински биогеографски район к. Осоговско-Огражденски биогеографски район л. Рило-Родопски биогеографски район	2
12	Балканска биогеографска провинция. м. Рилски високопланински биогеографски район н. Пирински високопланински биогеографски район о. Биогеографски район на Славянка п. Местенски биогеографски район р. Беласишки биогеографски район	2
13	Балканска биогеографска провинция. с. Източнородопски биогеографски район т. Сакарско-Дервентски биогеографски район у. Черноморски крайбрежен биогеографски район	2
14	Средиземноморска биогеографска провинция а. Долнострумски биогеографски район	2
15	Евксинска биогеографска провинция а. Странджански биогеографски район Черноморски акваториален биогеографски район	2
	Тема - Упражнения	30 часа
1	Определяне и изчертаване на карта, съдържаща биогеографските провинции и райони в България	5
2	Работа с определители и конспекта на висшата флора на България. Усвояване на умения за използване на различни бази данни с отношение към биоразнообразието.	5
3	Запознаване с морфологичните особености и разпространението на защитените видове в България	4
4	Съпоставяне на хербарни образци от различни райони на страната	4
5	Усвояване на умения за изработване на хербарни образци	4
6	Усвояване на умения за структуриране и написване на научно изследване за биоразнообразието на България.	4
7	Съпоставяне на хербарни образци от различни райони на страната	4

Конспект за изпит

№	Въпрос
---	--------

1.	Възникване и развитие на биогеографията в България.
2.	Генезис на флората и фауната в България.
3.	Формообразуващи ендемитни огнища в България. Реликти, ендемити и субендемити в България. Рефугии.
4.	Възникване и развитие на системата от ареали в България.
5.	Хоризонтална и вертикална зоналност на биотичните съобщества в България.
6.	Биогеографска хорологизация на България. Принципи и методи.
7.	Долнодунавска биогеографска провинция.
8.	Балканска биогеографска провинция. а. Предбалкански биогеографски район б. Старопланински биогеографски район в. Софийско-Радомирски биогеографски район
9.	Балканска биогеографска провинция. г. Витошки биогеографски район д. Ихтиманско-Верилски биогеографски район е. Крайщенско-Конявски биогеографски район
10.	Балканска биогеографска провинция. ж. Среднострумски биогеографски район з. Горнотракийски биогеографски район и. Тунджански биогеографски район
11.	Балканска биогеографска провинция. й. Източностаропланински биогеографски район к. Осоговско-Огражденски биогеографски район л. Рило-Родопски биогеографски район
12.	Балканска биогеографска провинция. м. Рилски високопланински биогеографски район н. Пирински високопланински биогеографски район о. Биогеографски район на Славянка п. Местенски биогеографски район р. Беласишки биогеографски район
13.	Балканска биогеографска провинция. с. Източнородопски биогеографски район т. Сакарско-Дервентски биогеографски район у. Черноморски крайбрежен биогеографски район
14.	Средиземноморска биогеографска провинция а. Долнострумски биогеографски район
15.	Евксинска биогеографска провинция а. Странджански биогеографски район Черноморски акваториален биогеографски район

Библиография

1. Асенов, А., *Обща биогеография*. – С., УИ, 2001

2. Асенов, А., Биогеография на България. АН-ДИ, 2006.
3. Ганева, А., В. Русакова, М. Димитров е др. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. С., 2005
4. Груев, Бл., Б. Кузманов. Обща биогеография. – С., УИ, 1994
5. Вальтер, Г. Общая геоботаника. – М., Мир, 1981
6. Воронов, А.Г. Биогеография с основами экологии. – М., МГУ, 1987
7. Китанов, Б. Растителна география. В: Ботаника от К. Попов и др. – С., Народна просвета, 1976
8. Леме, Ж. Основы биогеографии. – М., Прогресс, 1976
9. Стоянов, Н. Учебник по растителна география. – С., Наука и изкуство, 1950
10. Тишков А.А. Актуальная биогеография как методологическая основа сохранения биоразнообразия. Вопросы географии. Вып. 134. МО РГО, М.: Изд. Дом «Кодекс», 2012, С. 15-57.
11. Elhai, Henri. Biogeographie. Paris, Librarie Armand Colin, 1968
12. Eyre, S.R. Vegetation and Soils. – London, Edward Arnold, 1987
13. McCarthy, Dennis. Here be dragons: how the study of animal and plant distributions revolutionized our views of life and Earth. Oxford & New York: Oxford University Press, 2009.
14. Muller, Paul. Arealsysteme und Biogeographie. – Stuttgart, Ulmer, 1981
15. Pears, Nigel. Basic Biogeography. – London, Longman, 1992
16. Schickhoff U., M. A. Blumler, A. C. Millington. 2014. Biogeography in the early twenty-first century: A science with increasing significance to Earth's changes and challenges. Geographia Polonica, vol. 87, iss. 2. Published by Institute of Geography and Spatial Organization Polish Academy of Sciences 1964.
17. Vincent, Peter. The Biogeography of the British Isles. – London, Routledge, 1987
18. Fet, Victor., Popov, Alexi (Eds.). Biogeography and Ecology of Bulgaria. Published by Springer P.O. Box 17 AA Dordrecht, The Netherlands, 2007.
19. <http://www.biogeography.org> International Biogeography Society
20. <http://www.blackwellpublishing.com/journal.asp>. Journal of Biogeography homepage
21. Systematic & Evolutionary Biogeographical Society

Дата: 30.01.2018

Гр. София

Съставили: доц. д-р Асен Иванов Асенов

ас. д-р Борислав Г. Григоров